

Afroameričana neviděli. Kvóty pro ženy sice mohou mít jistý nádech nespravedlnosti, ale stále platí, že ženy musí podávat dvakrát takové výkony, aby vydělávaly 77 centů na témtě postu, kde muž vydělává jeden dolar.

HN: Existují v USA nějaké podobné povinné kvóty pro počet žen ve vedení?

Některé firmy mají například 30%, 40% nebo 20% „ženskou kvótu“. Nicméně v USA není žádná legislativně daná, závazná a jednotná kvóta, která by vyžadovala přítomnost žen ve vedení.

HN: Jsou kromě kvót další možnosti, jak přispět k větší genderové vyrovnanosti?

Jednou z cest je samozřejmě vzdělávání na všech možných úrovních. Důležité je ale zapojit muže do objevování řešení genderové integrace – muži by měli vystoupit a vysvětlovat, proč dává přítomnost žen

v dozorčích radách, mají více kapitálu a větší hodnotu. Ty firmy, které mají největší procento žen ve svých vedoucích orgánech, mají o 42 procent vyšší tržby v porovnání s firmami, které mají nejmenší procento žen ve vedení. Stejně tak mají tyto firmy až o 66 procent větší návratnost investovaného kapitálu. Pro zajímavost, USA Today také nedávno zveřejnil predikci americké banky Goldman Sachs, podle níž může japonská ekonomika vzrůst až o 15 procent za předpokladu, že vláda v Japonsku pomůže výrazně zvýšit zaměstnanost mezi ženami.

HN: I přesto ženy stále nejsou stejně finančně hodnoceny jako jejich mužští kolegové. Doporučujete svým posluchačkám, aby si řekly o adekvátní plat?

Tento proces má více úrovní. Ženy si nejprve potřebují uvědomit, že jsou nezbytnou součástí organizace a přispívají k její hodnotě. Posléze si musí najít svůj vnitřní hlas, který jim řekne, že si mají sebe samy více

irská prezidentka) či Annice Falkengrenové (CEO švédské banky). Nedávno jí vyšla nová kniha s názvem „Můžete si dovolit mě ignorovat?“.

FOTO: RODRIGUEZ&ASSOCIATES

a balanc mezi prací a soukromým životem.

HN: V Česku se spíš pozornost firem stáčí k ženám po třicítce, které mají nastartovanou kariéru, ale chtějí odejít na mateřskou a ta často trvá i více než dva roky...

Ano, kdykoli v USA zmíním, že existuje země, kde mateřská pokrývá i tři roky života, lidé se na mě dívají, jako kdybych se úplně zbláznila. Nikdo tomu nevěří, je to opravdu dlouhá doba. Obzvlášť když si uvědomíte, jak rychle se mění zaměstnanost a jak takové tři roky mohou ženu úplně vykoletit, pokud se nenaučí, jak zůstat s firmou v kontaktu.

HN: Takže si myslíte, že by se měla tato „rodinná politika“ nějak upravit?

Ne. Vlastně na té české situaci je hezké, že ženy nejsou nutně postaveny před rozhodnutí, jestli se stanou matkami, nebo tento pud zcela potlačí, děti mít nebudou a zaměří se pouze na svou kariéru.

Srovnání se světem

Česko spadlo v žebříčku rovnosti žen a mužů pod průměr

Zuzana Keményová

zuzana.kemenyova@economia.cz

V otázce rovných příležitostí mužů a žen je na tom Česká republika v porovnání se světem poměrně špatně. A co víc, zatím se každý rok její výpověď v tomto směru ve srovnání s ostatními státy zhoršuje. Vyplývá to z aktuálního žebříčku The Global Gender Gap Report 2013, který na konci loňského roku publikovalo Světové ekonomické fórum. Mezi 136 posuzovanými zeměmi je Česko na 83. místě. Tedy v druhé polovině.

Žebříček sestavuje Světové ekonomické fórum už od roku 2006, je to jeden z nejucelenějších a nejpracovanějších přehledů o genderové rovnoprávnosti na světě. Země se v žebříčku umísťují podle indexu, který zahrnuje celou řadu faktorů: například jaký mají muži a ženy přístup ke zdravotní péči, ke vzdělání, jaký mají věk dožití a jak jsou zastoupeni v politice nebo v byznysu. Dále hodnocení zohledňuje celou řadu proměnných, například nucené práce mužů a žen, ženskou a mužskou gramotnost, poměr mužů a žen mezi zákonodárci či vreholnými byznysmeny.

Česko se po zohlednění všech těchto faktorů umístilo na 83. místě ze 136 zemí, přičemž o jedno místo nad ním figuruje Honduras a hned pod ním se umístila

Malta. Na první příčce hodnocení je Island, následuje Finsko, Norsko a Švédsko. Nejhorší naopak dopadly Jemen, Pákistán a Čad.

„V hodnocení výsledku záleží na tom, jak se na to umístění podíváme. Ono to 83. místo je totiž průměr, jak si Česko stojí v oněch čtyřech sledovaných oblastech,“ komentuje výsledky Barbora Hořavová, manažerka programu Dejme (že)nám šanci v Nadaci Open Society Fund Praha. „Zatímco v přístupu žen ke vzdělání má Česko nejlepší možné hodnocení, v jejich ekonomickém uplatnění se propadá až na 95. příčku ze 136 sledovaných zemí. A výrazně pozadu jsme také v počtu žen v politice,“ dodává Hořavová.

Oproti tomu Jana Smiggles Kavková ze sdružení Fórum 50 %, které podporuje genderovou rovnoprávnost, soudí, že 136. místo je vysloveně špatné. „Lze chápat, že nás předhánějí státy, kde se tématu rovnoprávnosti dlouhodobě věnují, jako například Skandinávie. Ale začínají nás předhánět i státy, které na rozdíl od nás nemají více než stovetou tradici v emancipaci žen,“ podotýká Kavková.

Česko se v žebříčku rok od roku propadá

Ještě významnějším faktem ovšem je, že se Česko v genderové vyváženosti v tomto žebříčku posouvá rok od roku na horší pozici. Ještě v roce 2009 bylo

83.

MÍSTO V ŽEBŘÍČKU

genderové vyváženosti obsadila loni Česká republika. Celkový počet hodnocených zemí v žebříčku je 136, takže se Česko umístilo v druhé polovině.

137

MILIONŮ KORUN

je celkově k dispozici v Norských fondech na program Dejme (že)nám šanci na podporu genderové vyváženosti v Česku.

o devět pozic výše, na 74. místě, v roce 2008 obsadilo 69. příčku a v roce 2006 bylo na slušném 53. místě.

„Je to dáno především tím, že ostatní země se zlepšují, zatímco u nás situace stagnuje, v některých oblastech Česka se dokonce mírně zhoršuje,“ vysvětluje Kavková. „V Česku nedochází v této problematice k výraznějším posunům a ostatní země, které se naopak zlepšují, a to hlavně v politickém zastoupení žen, nás prostě přeskakují. Třeba taková Bolívie byla v roce 2006 na 87. a loni už na 27. místě,“ srovnává Hořavová.

Pomoci by měly i miliony z Norských fondů

V pomoci k větší genderové vyváženosti v Česku by vůbec poprvé měly přispět peníze z Norských fondů. Od půlky ledna mohou firmy, univerzity, obce, kraje, nevládní a další organizace žádat o peníze z těchto fondů na projekty zaměřené na prosazování rovných příležitostí žen a mužů a na prevenci domácího násilí. Žadat lze například na projekty, které rozšíří pracovní dobu pro rodiče malých dětí či zlepší dostupnost služeb péče o předškolní děti. V prvním kole rozdělí Nadace Open Society Fund Praha 126 milionů korun z celkem 137 milionů, které jsou k dispozici v programu Dejme (že)nám šanci. Na přípravu žádosti mají organizace dva měsíce, uzávěrka je 14. března 2014.